

PRAKTIJKVOORBEELD: WERKZOEKENDEDIENSTVERLENING
REGIO: ZEELAND
NOVEMBER 2020

Programmaaad

samenvoordekland.nl

➔ Werken met een ernstige psychiatrische aandoening: 50 aanbevelingen uit Zeeland

In Zeeland heeft het expertteam GGZ en Arbeid vijftig aanbevelingen geformuleerd om mensen met een ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA) aan het werk te helpen. Centraal staat een herstelgerichte benadering van zorg en begeleiding, waarbinnen de betrokken werkzoekenden op basis van vertrouwen zoveel mogelijk hun eigen keuzes kunnen maken.

Vijftig aanbevelingen formuleerde het Zeeuwse expertteam GGZ en Arbeid voor het aan het werk helpen van met een ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA). Een fors aantal. Wat vindt expertteam-voorzitter Klazine Tuinier (stichting Hersteltalent) nu de allerbelangrijkste?

Zelf een begeleider kiezen

Een lastige vraag, reageert ze. Maar als ze dan toch één aanbeveling moet noemen is het dat werkzoekenden met EPA zelf een begeleider kunnen kiezen. Dat kan met een werk-PGB. UWV staat vaak, ondanks goede bedoelingen, te veel op de rem. In hun optiek kun je met EPA niet

werken. Bovendien zit het in het systeem ingebakken om vooral te investeren in meer kansrijken. Bij mensen met EPA spelen vaak lange en diepzittende trauma's. Dat levert angst op, bijvoorbeeld als het gaat om de financiële gevolgen van de stap van uitkering naar werk. Een vertrouwde begeleider en behandelaar is dan essentieel.

Koudwatervrees

Tuinier wijst erop dat er nog steeds een kennistekort is bij sommige behandelaars en begeleiders. EPA staat dan gelijk aan niet kunnen werken. Uiteraard zijn de te overwinnen obstakels groot, en werk zal niet voor iedereen met EPA lukken, aldus Tuinier. Maar sommige hulpverleners hebben teveel koudwatervrees en te weinig aandacht voor herstelgerichte zorg. Het is een cliché, zegt ze, maar er moet meer worden gedacht in mogelijkheden en minder in beperkingen. Wel ziet ze positieve ontwikkelingen. Veel klantmanagers en werkcoaches zijn begaan met hun cliënten, wat zich bijvoorbeeld uit in begrip als een traject minder goed loopt.

Werkgevers willen informatie

Werkgevers zijn natuurlijk onontbeerlijk als het gaat om werk. De arbeidsmarktregio heeft geprobeerd hen in het expertteam op te nemen, maar dat is niet gelukt. Wel zijn ervaringen opgehaald bij werkgevers en zijn de aanbevelingen gedeeld in de netwerken van Zeeuwse werkgevers. De conclusie is dat werkgevers zeker bereid zijn om ook mensen met EPA een kans te geven. Maar ze hebben geen zin in 'gedoe'. Daarom is er onder hen een grote behoefte om concreet en duidelijk te horen wat de mogelijkheden zijn qua financiering, rechten en plichten en begeleiding.

Aanbevelingen expertteam

Het expertteam GGZ en arbeid werd als project opgezet door de arbeidsmarktregio Zeeland. Voorzitter was Klazine Tuinier van de stichting Hersteltalent. Het expertteam leverde in augustus 2020 zijn eindrapport op. Of en hoe het project wordt voortgezet is op dit moment onduidelijk.

WAT IS EPA?

EPA staat voor ernstige psychiatrische aandoeningen. EPA is geen diagnose op zich, maar een doelgroepomschrijving voor mensen die langer dan twee jaar lijden aan een psychiatrische stoornis en daardoor ook in de problemen komen met bijvoorbeeld hun werk, woonplek, relaties of financiën. Zo'n 250.000 Nederlanders hebben te maken met EPA. Zij lijden bijvoorbeeld aan:

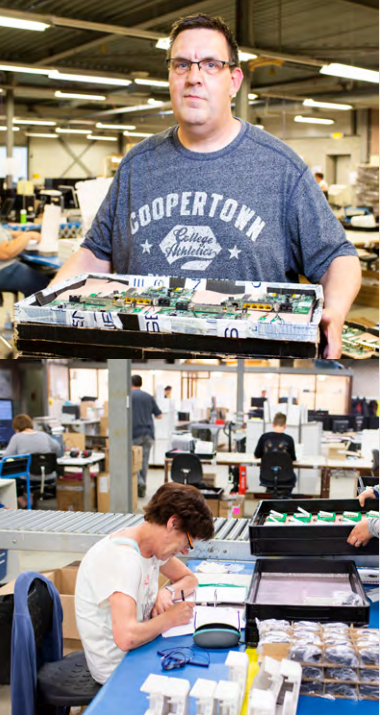
- schizofrenie of andere psychotische stoornissen
- een depressie
- een angststoornis
- een persoonlijkheidsprobleem

Voor hen is een intensieve en langdurige behandeling noodzakelijk. EPA maakt werken lastiger, maar zeker niet onmogelijk. Zie bijvoorbeeld 'Ernstige psychische aandoening en werk: het kan!'

10 VAN DE 50 AANBEVELINGEN

Het expertteam deed vijftig aanbevelingen. De volgende zien zij als de tien belangrijkste:

1. Ontwikkel een gezamenlijke training voor verschillende betrokkenen bij werk en GGZ om de kennis van het belang en de bewustwording van de mogelijkheid van werk voor mensen met (ernstige) psychische problemen te vergroten en de onderlinge samenwerking te stimuleren.
2. Organiseer peer support of neem eraan deel. Dit kan online of face-to-face.
3. Betrek iemands hele netwerk (naasten, hulpverlening, werkgevers) bij het proces naar werk.
4. Geef mensen een 'werk-PGB' om hun eigen mogelijkheden op weg naar werk te ontplooiën.
5. Zet extra in op de dienstverlening vanuit de uitkeringsinstantie, juist aan de mensen met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt.
6. Zorg standaard voor een snelle dienstverlening vanuit UWV, sociale dienst of Wmo vanaf het moment dat iemand uitvalt bij regulier werk. Zo is re-integratie vanaf dag één in het vizier en wordt de afstand tot de arbeidsmarkt niet - onnodig - groter.
7. Zet ervaringsdeskundigen of daartoe opgeleide mensen met een WIA-, Wajong- of WWB-uitkering in bij uitkeringsinstanties om de drempel naar re-integratie te verlagen.
8. Zorg voor een uitkeringsvorm die levenslang zonder ingewikkelde procedures aan- of uitgezet kan worden en zo financiële zekerheid waarborgt voor mensen met chronische of ernstige psychische aandoeningen.
9. Verbeter de toegankelijkheid van instanties zoals de sociale dienst en UWV.
10. Ontwikkel een laagdrempelige en gebruikersvriendelijke regionale website waarop alle informatie rond GGZ en werk van alle betrokken instanties te vinden is.

Links en Downloads

- [Website HerstelTalent](#)
- [Aanbevelingenposter: met casus, knelpunten en aanbevelingen \(pdf\)](#)
- [Eindrapport expertteam GGZ en arbeid: Werken met een ernstige psychische aandoening. Het kan! \(pdf\)](#)
- [Veel praktische informatie over en goede voorbeelden van werken met een psychische aandoening en de samenwerking tussen Werk & Inkomen en GGZ is te vinden op de website van de Programmaraad \[samenvoordeklant.nl\]\(http://samenvoordeklant.nl\)](#)

Contactpersoon

- Klazine Tuinier
projectleider bij Stichting HerstelTalent
Mobiel: 06 - 228 89 296
E-mail: info@hersteltalent.nl

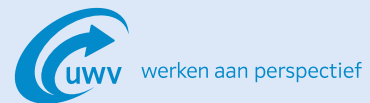
Dit praktijkvoorbeeld staat ook op:

- www.samenvoordeklant.nl/praktijk/werken-met-een-ernstige-psihiatrische-aandoening-50-aanbevelingen-uit-zeeland

Kijk voor meer praktijkvoorbeelden op:

- www.samenvoordeklant.nl/praktijk

 www.samenvoordeklant.nl
 info@samenvoordeklant.nl
 @SamenvdKlant
 De Programmaraad

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden